

Aquests són els dibuixos més emblemàtics sobre el comte Arnau realitzats a partir de 1917. Són dibuixos acolorits o a tinta i esbossos a llapis que ens remeten als actes i vicissituds del comte Arnau.

Els dibuixos mostren actes lloables del comte, les seves primeres gestes guerreres contra els sarraïns; així com algunes de les accions més execrables que el van portar a la seva condemna eterna, com la fugida amb l'abadessa Adalaisa, cavalcant abraçats, en el moment de precipitar-se per una immensa cinglera...

5. Rossend Serra i Pagès i Josep Ribot i Calpe

L'amistat entre el folklorista Rossend Serra i Pagès (1863-1929) i el dibuixant Josep Ribot i Calpe va portar-los a recórrer les contrades del comte Arnau i resseguir les seves passes. Cadascú des de la seva disciplina -l'assaig i el dibuix- van intentar plasmar-lo i glossar-lo. En aquests dibuixos es fonamenta la hipòtesi que va existir un projecte d'un llibre amb escrits de Rossend Serra i Pagès i dibuixos de Josep Ribot i Calpe.

A més, l'any 1924, Rossend Serra i Pagès va promoure una iniciativa coneguda com el Llegendari Popular Català. Va consistir en la convocatòria de tres concursos sobre llegendes i tradicions catalanes. L'any 1926 tingué lloc la primera edició d'aquest concurs, del qual va resultar guanyador Josep Ribot i Calpe amb el seu recull *Llegendes del Ripollès*, que incloïa, a més a més, una trentena d'il·lustracions seves.

6. Obres literàries del comte Arnau

Des de la recuperació de la cançó i el mite del comte Arnau feta per Manuel Milà i Fontanals i Marià Aguiló en la primera meitat del segle XIX, la llegenda del comte Arnau ha gaudit d'un ampli ressò en l'imaginari català. Prova d'això podrien ser els nombrosos treballs presentats als Jocs Florals on aquest comte malvat n'és el protagonista. D'entre tots els escriptors i poetes que han tractat el comte Arnau, destaquen especialment els poemes fets per Joan Maragall o Jacint Verdaguer.

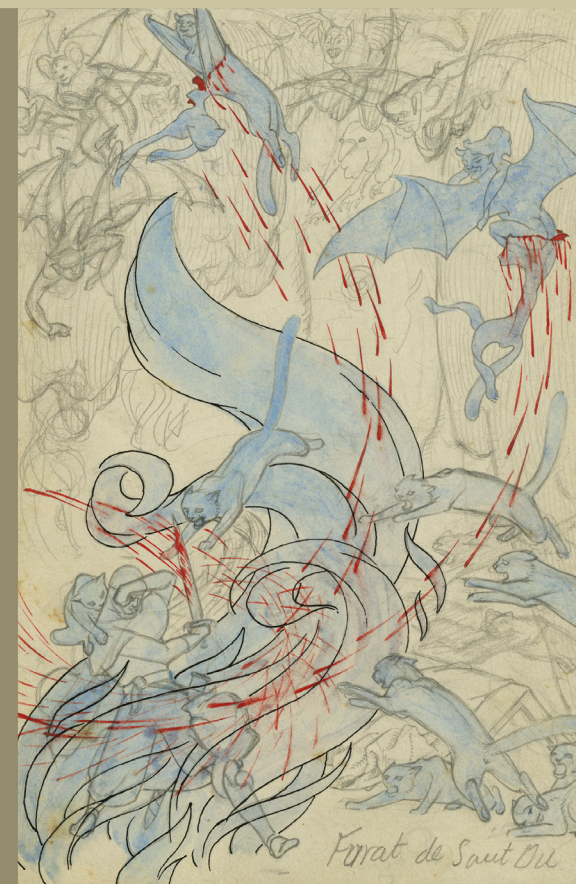
Amb tot, l'obra de Josep Maria de Sagarra, publicada l'any 1928, és la que més s'aproxima a l'època i l'entorn dels dibuixos de Josep Ribot i assaigs de Rossend Serra i Pagès, cadascú des de la seva pròpia idiosincràsia.

Documents destacats

- Ribot i Calpe, Josep. *La meva caricatura*. Dibuix a tinta, 1910?
- Masclans, Francesc. *Retrat de Josep Ribot al Parc Güell*. Fotografia, 1957
- Ribot i Calpe, Josep. *Les gàbies · Montgrony*. Guaix sobre paper, 1915
- Ribot i Calpe, Josep. *La cingladera de Sant Pere de Montgrony*. Guaix sobre paper, 1915
- Ribot i Calpe, Josep. *Sèrie de dibuixos sobre el comte Arnau*. Guaix sobre paper, 1920?
- Ribot i Calpe, Josep. *Sèrie de dibuixos sobre el comte Arnau*. Tinta i llapis sobre paper, 1920?
- Serra i Pagès, Rossend. *"La gesta primera del comte Arnau"*. Alguns escrits del professor Rossend Serra i Pagès. 1926
- *Correspondència entre Rossend Serra i Pagès i Josep Ribot i Calpe*, 1926
- Ribot i Calpe, Josep. *Llegendes del Ripollès* (1926). [Girona] : Centre d'Estudis Comarcal del Ripollès, 2008
- Maragall, Joan. *"El Comte Arnau", a Visions & cants*. Barcelona: Tipografia L'Avenç, 1900
- Sagarra, Josep Maria de. *El comte Arnau: Poema*. Barcelona: Llibreria Catalònia, 1928
- Sagarra, Josep Maria de. *El comte Arnau* [Manuscrit]. Barcelona, 1922-1928
- Verdaguer, Jacint. *"Lo comte Arnau", Ayres del Montseny*. Barcelona: Joventut, 1901.

El comte Arnau Dibuixos de Josep Ribot i Calpe

Del 24 de febrer al 23 de març de 2020

Biblioteca de Catalunya

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Horari de visita

De dilluns a divendres, de 9 h a 20 h
Dissabtes, de 9 h a 14 h

Biblioteca de Catalunya

Carrer de l'Hospital 56 - 08001 - Barcelona
Tel. 93 270 23 00 - A/e: bustia@bnc.cat

www.bnc.cat

El comte Arnau. Dibuixos de Josep Ribot i Calpe

Josep Ribot i Calpe (Barcelona, 1888-1974) va ser un dibuixant i pintor barceloní que va exercir d'una manera destacada durant el primer terç del segle XX. Malgrat no ser especialment conegut ni divulgat, presenta una obra artística comparable a la d'altres grans dibuixants coetanis com Joan Junceda, Lola Anglada, Josep Obiols o Joan d'Ivori.

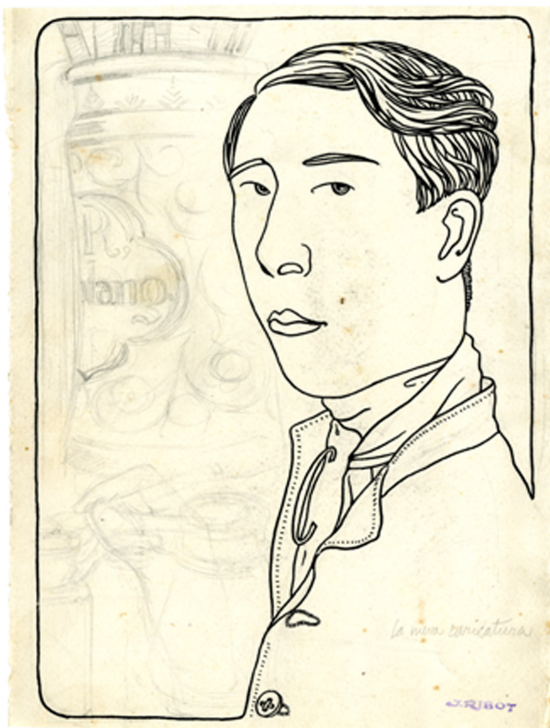
Per una sèrie de fets atzarosos, vers l'any 1915, entrà en contacte amb la comarca del Ripollès amb la qual va mantenir un vincle durant tota la seva vida i que va marcar bona part de la seva trajectòria artística. Segurament, la seva afició d'excursionista el va portar a descobrir aquests indrets. També hi contribuï la seva coneixença i amistat amb el folklorista Rossend Serra i Pagès (1863-1929), ja que ambdós eren membres del Club Muntanyenc de Barcelona, i va ser qui l'introduí en el fascinant món del comte Arnau.

Aquesta mostra intenta rescatar de l'oblit aquests dibuixos, esbossos i apunts relacionats, per una part, amb els paisatges i indrets del comte Arnau i, per l'altra, amb les seves gestes, proeses i maldats. Amb tot, volem formular la hipòtesi d'un projecte editorial d'un llibre, centrat en la figura del comte Arnau, que portarien entre mans Rossend Serra i Pagès i Josep Ribot i Calpe. Malauradament, no arribà a materialitzar-se.

Silvia Ferrer
Unitat Gràfica

Domènec Ribot
Historiador i crític d'art

1. Josep Ribot i Calpe. El personatge i el seu entorn

Josep Ribot i Calpe (1888-1974) va formar-se a l'escola Llotja de Barcelona de la mà de Fèlix Mestres, de qui va ser deixeble. Estilísticament s'inscriu dins d'uns postulats propers al Noucentisme, si bé al llarg de la seva vida es va decantar per un estil personal caracteritzat per un exacerbant realisme.

D'ençà l'any 1914, en què s'estableix com a professional independent, el seu treball artístic estarà marcat per crear tota mena d'il·lustracions i treballs per a la indústria gràfica. Alhora, l'any 1915 va instal·lar-se a Barcelona l'Institut Gràfic Oliva de Vilanova, pioner de les arts gràfiques i de l'edició de llibres de bibliòfil, i del qual Josep Ribot en va ser un dels principals col·laboradors. Altres entitats amb les que va col·laborar extensament van ser el Centre Excursionista de Catalunya, el Foment de Pietat Catalana o les impremtes ripolleses de Daniel Maideu i de Llorenç Bonet.

2. El comte Arnau. Indrets i paisatges

Una de les carpetes de dibuixos més antigues de Josep Ribot és aquesta, datada el 1915 i centrada en l'entorn del massís de Montgrony. Malgrat ser una sèrie estrictament de paisatge són, alhora, els indrets i els escenaris vinculats amb el comte Arnau. Part d'aquests dibuixos van ser emprats, en una nova versió, per al recull de les Llegendes del Ripollès (1926). Són dibuixos fruit de les seves excursions i del seu interès vers el paisatgisme.

3-4. El comte Arnau. Proeses i maldats

